

Fængsel eller mere regnes (i § 6); dog kan Afsoning ved Fængsel paa Vand og Brød ikke finde Sted i kortere Tid end 2 Dage.

Det har herved været Forudsætningen, at Omsætning til simpelt Fængsel vilde blive det almindelige, og navnlig har man sikkert ikke tænkt sig, at mindre Bøder normalt vilde blive omsatte til Fængsel paa Vand og Brød, der efter Udtalelser saavel i Straffelovskommissionens Motiver som paa Rigsdagen den Gang forudsattes at staa for den almindelige Bevidsthed i et vist ødst og derfor affrækkende Stær. Ikke desto mindre have Forholdene i Praxis efterhaanden udviklet sig derhen, at i alt Fald i Kjøbenhavn saa godt som alle, der skulle affone Bøder, hvarende til mere end 2 Dages simpelt Fængsel — altsaa fra 12 Kroner og opefter — foretrække Fængsel paa Vand og Brød, for derved at slippe hurtigere. Grunden hertil maa søges dels i, at Fængsel paa Vand og Brød, saa længe Talen kun er om to Dage, i Virkeligheden er en kun lidet føleligere Straf end simpelt Fængsel i samme Tid, dels i, at den Anstuelse hurtig er trængt igennem, at der er en Væsenforskel mellem Fængsel paa Vand og Brød som idømt Straf og Fængsel paa Vand og Brød som Afsoningsmiddel, idet kun det første, ikke det sidste, har noget værdende ved sig.

Dette Forhold er imidlertid i forskellige Retninger meget uheldigt.

Først og fremmest bliver derved den Afvejelse af den begaaede Forseelses Grovhed, der udtrykkes i Bødens Størrelse over alt, hvor Talen ikke er om meget store Bøder, i Virkeligheden saa godt som udslettet. For saa vidt angaar Bøder, der ville være at affone efter Lov 16. Februar 1866, ville saaledes alle Bøder mellem 12 og 70 Kr., hvortil efter bemeldte Lov svarer en Skala af simpelt Fængsel fra 3 til 14 Dage, i Praxis bethede: 2 Dages Fængsel paa Vand og Brød, og Bøder mellem 70 og 110 Kr., hvortil efter nyssnævnte Lov svarer en Skala af fra 15 til 20 Dages simpelt Fængsel, i Praxis bethede: 3 Dages Fængsel paa Vand og Brød. En tiltalt, der f. Eks. for første Gang har gjort sig skyldig i en ringe Gadeorden, idendes en ringe Bøde af 12 eller 15 Kr., en anden tiltalt, der har gjort sig skyldig i grov eller oftere gentagen Gadeorden, idendes en 4 Gange saa stor Bøde, men i Virkeligheden kunde Retten spare sig saadan Udmaalen, thi praktisk taget løber det ene som det andet ud i et og det samme, nemlig 2 Dages Fængsel paa Vand og Brød. Dette er øjensynligt uheldigt. Fremdeles medfører det omtalte Forhold, at Straffen paa en stor Klasse Personer ikke udøver den

tilsigtede Virkning, thi, medens Bødens Betaling eller den ved Afsoning med simpelt Fængsel foranledigede længere Frihedsberøvelse vilde være følelig for dem, regnes de to Dages Vand og Brød for intet. Endvidere kommer hertil, at der er Grund til at antage, at i alt Fald mange af de Afsonere, der fylde de kjøbenhavnske Fængsler (i 1895 var det samlede Tal c. 5500 og i 1896 c. 6000), i Virkeligheden godt kunne betale, men foretrække at spare deres Penge og til Gengæld udstaa den kortvarige Vand og Brød-Afsoning. Endelig kan med særligt Hensyn til den i Forslag bragte Indførelse af „foreløbige Bødepaalæg“ med Hensyn til Tilfælde, hvor Forseelsen ikke antages at egne sig til højere Straf end en Bøde af ikke over 40 Kr., fremhæves, at Personer, der ikke kunne eller ville betale nogen Bøde, og som ønske at forhale Straffens Udtaaelse, uden Betænkning vilde vægre sig ved at modtage Bødepaalæg og forlange Sagen henvist til Retten, selv om de maatte være sig bevidst, at Sagens nærmere Undersøgelse mulig vil bevirke en Forhøjelse af Bøden, saa længe denne Forhøjelse af Bøden efter de gældende Afsoningsregler slet ingen praktisk Betydning vil faa.

For saa vidt muligt at raade Bod paa disse uheldige Forhold, foreslaas det i nærværende Lovforslag at sætte Minimum for Afsoningen paa Vand og Brød op til 4 Dage. Dette kan under Hensyn til det oven for fremstillede ikke anses for nogen Forandring af den gældende Straffelovgivnings Princip paa dette Omraade, men maa meget mere anses som et Forsøg paa i Praxis at gennemføre, hvad der ved Straffelovens § 30 og Lov 16. Februar 1866 § 1 tilsigtedes. Dølysende i saa Henseende er det, at Minimum i de af Straffelovkommissionen udarbejdede Udkast var sat til en Dags Fængsel paa Vand og Brød, men at dette i Folketinget blev ændret til 2 Dages Fængsel paa Vand og Brød, under Henvisning til, at en Dags Fængsel paa Vand og Brød i Virkeligheden ikke vilde blive følt som strængere end en Dags simpelt Fængsel. Den senere Erfaring har nu vist, at den samme Betragtning gælder med Hensyn til 2 Dages Fængsel paa Vand og Brød. Da imidlertid Vand- og Brødstraffens Følelighed vokser i langt stærkere Forhold end Dagetallet, kan det ventes, at 4 Dages Fængsel paa Vand og Brød vil blive følt som en virkelig haardere Straf end simpelt Fængsel, og at som Følge deraf den foreslaaede Forandring vil være tilstrækkelig til at afholde de fleste af dem, hvem der kun er idømt Smaabøder, fra at vælge Afsoning paa Vand og Brød; de